

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK VI.

Ч. 77.

ЧЕТВЕР, 17. ЛИПНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JULY 17th, 1924.

No. 77.

VOL. VI.

Революція в стейті Сао Паульо поширяється на цілу Бразилію

НА БІК РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ ПЕРЕХОДЯТЬ СТЕЙТИ МАТТО-ГРОССО, ПАРАНА І РІО ГРАНДЕ ДЕ СУЛЬ.

Федеральне військо, вислане до Сао Паульо і Сантос, збунтувалося і прилучилося до революціонерів.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 16. липня. — Наспівші тут приватні звідомлення кажуть, що революція в Бразилії, якої центром є Сао Паульо і портового міста Сантос, шораз поширяється і грозить стати всерієвним повстанням.

Сильна повстанча армія має на шляху до Сантос і боротьба з федеральним військом, що охороняє те місто, є неминуча. На підставі наспівших тут відомостей ще три стейти Бразилійської республіки грозить прилучитися до революції. Цими стейтами є: Матто-Гроссо, Парана і Ріо Гранде де Суль.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ В САО ПАУЛЬО УТВОРИЛИ ПРОВІЗОРНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

10,000 добре озброєних повстанців пробрали собі дорогу через федеральну лінію і дісталися до Сао Паульо.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 15. липня. — Наспівші тут відомості доносять, що бразилійські революціонери в Сао Паульо віднесли нові побіди над правительственными військами. На підставі цих доносів правительственні війська зістали тяжко побиті.

Звідомлення, які перейшли цензора, потверджують, що положення в Сао Паульо стає з кожного хвилиною гіршим. Ці звідомлення кажуть, що революціонери взяли верх над правительством і встановили в місті Сао Паульо своє власне провізоричне правительствоставта наступають тепер на портове місто Сантос, яке є базою засобів для правительственних військ.

ЧИСЛО ПОСЛІВ КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ЗБІЛЬШЕНО З 235 НА 245.

На підставі нового закону Манітоба буде мати 17 послів, замість дотеперішніх 15.

ОТТАВА, 15. липня. — Перед домініантним парламентом знаходиться тепер законопроект в справі розкладки виборчих округів в Канаді. Над законопроектом радяла від кінця марта спеціальна комісія і тепер предложено її звіт парламентові.

Комісія була згідна щодо всіх округів, за винятком чотирох в провінції Онтеріо. Тими округами є: Савт Гейстінгс, Вест Петерборо, Гейстінгс-Петерборо і Форт Вільям.

На підставі нового законопроекту, число виборчих округів і тимсамим послів в парламенті — збільшається з 235 на 245.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 16. липня. — Наспівші тут приватні звідомлення кажуть, що революція в Бразилії, якої центром є Сао Паульо і портового міста Сантос, шораз поширяється і грозить стати всерієвним повстанням.

Звідомлення про нові бунти серед федеральних військ даліше напливають до Монтевідео, хоч цензура робить такі звідомлення непотвердженими а федеральні комунікати про них не згадують.

Звідомлення про бунти наспіли з Матто-Гроссо, Парана і Ріо Гранде де Суль, де до війська прилучилося цивільне населення в демонстрації проти правительства.

Доносять також, що відділи федерального війська, вислані до Сао Паульо і Сантос, збунтувалися і прилучилися до повстанців.

В останніх пару днях федеральна армія, що облягає Сао Паульо, збільшилася до 40,000 людей і слабше бомбардування міста продовжується.

Кажуть, що 10,000 добре озброєних революціонерів вступили пробити собі дорогу через федеральну лінію до Сао Паульо і злучилися з головною силою повстанчої армії, яка є добре вєквіпована в машинно-ві карабини, артилерію і аероплани.

Як кажуть наспівші тут звідомлення, революціонери ставлять рішучий опір наступови федеральних військ.

Представництво Алберти збільшено з 12 на 16 місць. Новими виборчими округами є: Акадія, Атабаска, Кемроуз, Піс Ривер, Вегревіл і Ветасквін. Зате скасовано округи Вікторія і Страткона.

Брітіш Колумбія дістала одне посольське місце більше. Перше вона мала 13 місць, а тепер буде мати 14. Додатковий округ припадає на Венкувер, який буде тепер поділений на Центральний, Північний і Полуудневий.

Провінція Юкон остає незмінною. Також не зайшла зміна в провінції Принс Едвард Айленд, яка має чотирох послів. Нова Скошія дістає 14 послів, замість 16 в теперішнім парламенті.

В ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ УХВАЛЕНО ЗАКОН ПРОТИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ.

Підчас ухвалювання закону між польськими і непольськими послами прийшло до бійки на кулаки.

ВАРШАВА, 14. мая. — На засіданні польського сойму минулої п'ятниці прийшло до бурливих сцен і боротьби на кулаки, коли помімо протесту частини послів, сойм прийняв законопроект польського правительства в справі обмеження прав національних меншостей.

Проти предложеного законопроекту протестували послы національних меншостей: Українців, Білоросів, Росіян, Німців і Жидів.

Ухвалений соймом закон забороняє уживати інші мови, крім польської, в зносинах з правительственными установами на територіях, заселених національними меншостями.

За участь в бійці двох послів виключено з трох засідань сойму.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКИХ І БІЛОРУСЬКИХ ПОСЛІВ У ВАРШАВСЬКОМУ СОЙМІ.

Послы протестують проти переслідування польською владою національних меншостей під Польщею.

ВАРШАВА, 12. липня. — В польським соймі прийшло до бурливих сцен, коли міністер виробництва і проєвїті Мікшавескі вийшов на трибуну, щоб відповісти на численні інтерпелляції і протести, внесені з приводу переслідування польськими властями національних меншостей в межах польської республіки.

Найенергічніше протестували українські і білоруські послы, які закидали польський

ВІРОК В ПОЛІТИЧНІМ ПРОЦЕСІ У ЛЬВОВІ.

ЛьВІВ, 21. червня. — Два тижні відбувався перед судом присяжних у Львові процес проти Вовка і тов, українських селян і робітників, яких обвинувачено о підпалі, комунізм та організацію відділів в цілі відірвання Сх. Галичини від Польщі.

ПЛЯНУЮТЬ ВІДБРАТИ РАДЯНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ.

ШАНХАЙ, Китай, 16. липня. — Повідомляють, що червоні

З ДІЯЛЬНОСТІ ДЖ. КАВАНИ У ВІННІПЕГУ.

На засіданні "Трейде енд Лейбор Каванса" у Вінніпегу минулого вівторка вечером вголосів промову тов. Дж. Кавана з Венкувер, який говорив про цілі, завдання і методи організації Канадійської Партії Праці. Після промови прелегента вивязалася широка дискусія над сформуванням Канадійської Партії Праці в Манітобі.

Онтеріо також задержує своїх 82 послів, хоч пороблено багато змін між самими виборчими округами.

КОНГРЕС ІНТЕРНАЦІОНАЛУ ЧЕРВ. ПРОФСОЮЗІВ.

МОСКВА, 14. липня. — Минулого четверга розпочався тут третій конгрес Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів. Привітну промову вголосив Николай Бухарін, який заявив, що більша часть з'організованих робітників остає ще під впливом Амстердамського Інтернаціоналу і є політично звязана з соціял-демократією. Це є однокіно перешкодою до захоплення влади пролетаріатом.

ЗАМАХ НА ЄГИПЕТСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

КАЙРО, Єгипет, 14. липня. — На життя прем'єра Єгипту Заглюля Паші виконано тут в суботу замах. Двацятитиїтний студент Абдель Кадір, який прибув недавно з Німеччини, стріляв з револьвера до прем'єра і тяжко його ранив. Справника замаху арештовано.

Останні звідомлення кажуть, що раненому прем'єрові не грозить небезпека і він введові видзоровіє.

НАЗНАЧИЛИ ДЕРЖАВНОГО ІНСПЕКТОРА БАНКІВ.

ОТТАВА, 15. липня. — Тут оловощено, що Френк Мекінтайр, генеральний суперінтендент Банку Нової Скошії в Торонто, зістав назначений на новоутворений уряд правительственного інспектора банків з платною \$25,000 на рік.

Законопроект в справі назначення такого інспектора зістав недавно ухвалений в парламенті.

НОВИЙ КОНСУЛЬ ЗЛ. ДЕРЖАВ У ВІННІПЕГУ.

Минулої неділі до Вінніпегу прибув новий консуль Заучених Держав Джамі Джордж Ергардт і на слідуючий день перебував формально в своє посідання консуляту. Ергардт був попередно американським консулем в Греції.

ПОЖАР ЛІСІВ НАД ТИХИМ ОКЕАНОМ.

В американських стейтах над Тихим океаном і в канадійській провінції Брітіш Колумбія горять вд кількох днів ліси. Найгірше лютеє вогонь в Каліфорнії; на меншу скалю горять ліси в стейтах Вашингтон, Орегон і Айдаго. Шкоду, спричинену вогнем, обчислюють на мільйони доларів.

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ ЗАГИНУЛИ В ПОВИЯХ.

ПЕКІН, Китай, 16. липня. — В китайських провінціях Голан, Гуанан, Ангуї і Кянціс падали через довгий час дощі і спричинили великі повини, які знищили сотки сіл і забрали тисячі людських жертв. Шкоду в майні обчислюють на мільйони доларів.

Пекін, столицю краю, є майже цілковито ізольований, за винятком залізничі Тіен Тсіні, який також загрожує повинь.

БУВШИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР КАЛЄ ДІСТАВ АМНЕСТІЮ ВІД ПАРЛЯМЕНТУ.

Був засуджений на три роки в'язниці за зносини з Німеччиною підчас великої європейської війни.

ПАРИЖ, 15. липня. — Палата послів переголосувала, щоб би удавити амнестію бувшому прем'єрови Калє і бувшому міністрові внутрішніх справ Мальві, які були засуджені в 1920 р. за зносини з ворогом у воєнний час.

Як що ухвалу палати послів потвердить сенат, то сподіються, що Калє вступить знова в політичне життя.

Як би Калє увійшов до кабінету прем'єра Ерріо, він правдоподібно став би міністром фінансів, на котрий то уряд він має великі кваліфікації.

За часів свого прем'єрства перед війною Калє стояв за зближенням з Німеччиною і відносився з недовіром до Англії. За це Пуанкаре і Клемансо вповідали йому боротьбу і в 1912 р. привели до упадку його правительств.

ТРОЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ ДО ЗБУДОВАННЯ РАДЯНСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ФЛОТИ.

МОСКВА, 14. липня. — Народий комісар війни Л. Троцький вголосив на масовім вічу минулої п'ятниці промову, в котрій закликав до будови своєї власної торговельної флоты.

Троцький вказував, що збудовання флоты вимагає постійний зріст експорту (винозу) і потреба освободити себе від заграничних кораблів.

Він доказував даліше, що сильна торговельна флоты спричиниться до скріплення воєнної флоты в часі миру і принесе знижку оплат за перевіз товарів.

НОВІ ЗЛОЧИНИ ІТАЛІЙСЬКИХ ФАШІСТІВ.

БОЛЬОНІЯ, Італія, 10. липня. — Перед трома днями члени фашистської міліції викрали тут двох робітників, що прихильно висловлювалися про заморданого фашистами соціялістичного посла Маттеотті та критикували фашистський режім за цей морд. Оба робітники не повернули дотепер домів. Заходи родни згаданих робітників, щоб би їх відшукати, не увінчалися успіхом.

МЕДІОЛІАН, 10. липня. — Більше як 100,000 робітників

РІДНІ ВІСТІ.

Дня 6. липня в Союзі Радяських Соціялістичних Республік святкувано першу річницю існування союзної конституції.

ОТТАВА, 16. липня. — Перший раз за многі роки Оттаву і її околиці навістило минулого понеділка вечером легке землетрясення.

Калє виступав також проти війни. Його вислано до Аргентини, щоб би усунути з дороги, а пізніше Клемансо постарався, щоб його арештовано за зносини з Німеччиною. Він відсидів більше як три роки у в'язниці перед своєю розправою.

Найвищий суд відкинув много обвинувачень проти него і не міг доказати йому державної зради. Всетакі його засуджено на три роки в'язниці, а що він такий час вже відсидів, то його освободжено.

Однак йому не дозволено жити в Парижі і в більших містах, як також його позбавлено горожанських прав. Тепер це все йому привернено.

Бувшого міністра Мальві многі уважали "оруддям Калє".

РУМУНИ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ З С.Р.С.Р.

ВІДЕНЬ, 14. липня. — Сюди доносять, що в Румунії відбуваються приготування до війни з Союзом Рад. Соц. Республік. Румунське правительствоставта переводить потайки мобілізацію. Над Дністер прибули недавно два корпуси румунського війська, яке розквартировано в пограничних місцевостях.

Взяло участь в похороні ролітника Атілі Олдьдні, заморданого фашистами за прихильність до соціялістичного посла Маттеотті.

Прєфект Медіоліану дав дозвіл на похід, але вислав також 10,000 фашистської міліції для "вдердання порядку".

В поході взяли участь комуністи і соціялісти обох фракцій. Над моголією промовляв комуністичний посол Рєпосі, який питував злочини фашистів та закликав робітників до боротьби з фашистським терором.

ВАРШАВА, 12. липня. — Підчас робітничих заворушень у Варшаві минулої середі ранєного секретара радянського посольства Кобєвського.

ПАРІЖ, 12. липня. — Прем'єр Ерріо дістав вчера в сенаті вотум довіри при голосуванні над його заграничною політикою. За вотумом довіри було 246 сенаторів, проти 18.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass'n. Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man. Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Стіваришениа "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Непомічених в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві вразі зазначити, що бажає звороту свого рукопису на випадок його непоміщення та залучити поштовою стремель на його пересилку.

ВИКИДАЮТЬ УКР. ФАРМЕРІВ З ЇХНІХ ФАРМІВ.

Положення фермерів в Канаді дедалі погіршується, а місцями просто стає нестерпимим. Саме тепер, коли збіжжів спекулянти заробляють мільйони доларів на закупівлі в минулому у фермерів пшениці, яка їм дісталася тоді за швидко, фермерів ліцитують за довгі, а ферми та з власних їхніх хат викидають за залеглий податок.

Терплять фермери взагалі, а про українських то вже й не маючи згадувати, бо їх біда ніколи не минає. Починають вже нарікати навіть ті українські фермери, що врили жовтоблагитний пресі, панській прислужниці, що вони їдуть "в гості" приїхали. Почали вже й вони писати до тих продажних газет, що їх обманювали і обманюють, що "в гостях" погано стає, бо з ферми вигидають. Розуміється, це не перешкадає цим продажним газетам даліше туманити фермерів і писати, що вони вмовляють в себе всю біду, що біди в них зовсім ніякої немає.

А ось англійський часопис "Едмонтон Булетін" з 11. липня ц. р., доносить, що в одному муніципальному дистрикті Смокі Лейк в провінції Альберті продано за залеглий податок фарми зі збіжжям, а навіть з побудованими на них домами, около двайцяти двох українських фермерських фамілій. В деяких випадках залеглий податок на фарми вносить менше чим п'ять доларів. Загальна сума податку на всіх цих фермах вносить заледве кілька сот доларів, а вартість тих ферм зі збіжжям і господарськими вносить тисячі доларів.

Аде що з той вартості фарми для фермерів, коли фарми в довгах, коли немає змоги на кілька доларів стягнути на час, щоб податок заплатити. А пан-урядники не чекають: плати податок, або забірай з хати і з фарми, на якій ти довгі літа гарував, мозолився, кровавим потом заливався.

І це й як ті пан-урядники поступають. Вони навіть не оповіщають про продаж фарм за залеглий податок, де їм це віддається, тільки тихцем продають їх спекулянтам, з якими вони, очевидно, мають порозуміння і добрі звязки. Фермери самі, буває, не знають, що їхні фарми продаються, а спекулянти з Вегревіла, Едмонтону і інших місцевостей про це переказують поінформовані, бо припадає в час, купують фарми, щоб відтак добре поживитися фермерською зернаницею. Замітним є те, що між тими панами-урядниками є "шпиги України", а з нещастя українських фермерів користають між іншими такі "свої рідні" українські шпиги.

Безпорадні і безпомічні українські фермери не знали що робити: думали, як каже вище згадана газета, що хоч хати їм остануться. А то й хати їхні попродали і їм загрожило остатися без даху над головою. Це викликало велике огорчення і обурення. Дошерна тоді поспішали закладення до правителства.

Департамент генерального прокуратора перевів інвестицію і був привезений видали "індекси" (заборону) проти передавання продажних фарм в руки спекулянтів, що їх закупили. Розуміється, це ще не вирішує справи, бо ця заборона вимагає до того часу, поки ціла та справа не буде вирішена судом, правдоподібно в осені. А суд може, і це дуже правдоподібно, просто potwierдити, що продаж зроблена зовсім законно і тоді фермерам прийдеться забиратися з своїх фарм.

Положення на стільки серйозне, що сам Грінфілд, прем'єр альбертійського правителства зібрався їхати в суботу до Мондейра, де надіяється, що з'явиться около п'ять тисяч українських фермерів, щоб з ними що справу обговорити. До того департамент генерального прокуратора взяв цю справу в свої руки, щоб її якось зарадити.

Не треба хіба гадувати, що всі ті заходи робляться тепер тому лише, щоб фермери якось заспокоїти. Вони самого положення фермерів не змінять, хіба тільки продовжать їхню обманчиву наду.

Для фермерів немає іншого виходу, як боротися поруч з індустріальними робітниками за перемину самого капіталістичного ладу, в якому їм ніколи не буде кращого життя, від того невільного, яким вони дотепер жили і живуть. Тільки повне осободження праці трудових мас міста і рідні від капіталістичного вишколу забезпечити їх від такої лихої долі, яка їм тепер загрожує.

Тому організуйтеся, товариші фермери, і лучіть свої організовані сили з силами організованих індустріальних робітників для спільної боротьби проти капіталізму.

ПРОТИРАДЯНСЬКИЙ ВИСТУП АВОКЕФАЛЬНОГО АРХИЕПИСКОПА.

Задумали собі оті "наші" православні патріоти в Канаді скликати собор своєї свистуницько-елевейторської церкви і для атракції, як це в них звичайно водиться, спровадити собі на пок на цей раз новітній невідомо де тутки автокефального архієпископа Івана Теодоровича. Спробували прямо з Шіаго, де; як він сам заявляє, його вибрали головою греко-православної автокефальної церкви в Злучених Державах.

В переади з Шіаго до Йорктуна, співніше той архієпископ в Вінніпегу. Православні патріоти не заведуть використати його припад для проголошення перед Англіїцями свого церковного бізнесу, "достойства" і протирадянських почувань. Щоб показати місцевій буржуазії, що й їх автокефальний архієпископ також не значинія собі птиця, вони вивели йому на зустріч Т. Д. Ферлея, бундючного збіжжевого спекулянта а тепер асекураційного агента, М. Стечшина, редактора "Укр. Голоосу" і якоесь Івана Новака, щоб ті його достойно привітали, завели до перворядного "примічного" готелю "Роял Александра".

Тут вже подбали вони, щоб місцева буржуазна преса сказала щось про їхнього архієпископа. Звичайно, вони з досвіду знають, що найхотише ця преса напечатає щось проти радянських республік, отже з тим вихав їхній архієпископ у виготовлений такі місцевими православними патріотами заяві.

В Радянських Республіках переслідують релігій, церкви; вони позбавлені громадянських прав, школи позамкнені, бібліотеки сповісковані і знищені; дітей пониже 18 літ не вільно понам вчити релігій, бо це вважається там алоцином; всі церковні публікації заборонені; а проте релігія там процвітає краще, чим коли небув в минулому. Роскааз казку, як то червоноармієць на перехресті доріг прострілив фігуру Христа і як потім коло дірки, зробленої кулею, спостережено червону пляму, яку ладє взяли за справжню Христову кров. При цім вже й причеплена заява, що архієпископ приїхав допомогти тутешнім православним патріотам "адементувати" їхні церкви в одно тіло і вибрати голову церкви, на якого готувалть такі того-ж самого Теодоровича.

Ось так себе відрекомендував на самому вступі в Канаду український автокефальний архієпископ. І не дивно: кому служижш — тому й пісеньку співав. Не говорив він такого на Україні, бо не його там влада. А тут свої, то можна й серцю його дати.

ПРОТЕСТ КОМІНТЕРНУ ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ.

П'ятий Всесвітній Конгрес ІІІ. Інтернаціоналу зібрався в хвילו розгулу жорстокого білого терору в шій низці країн. Десятки тисяч робітників і селян, членів компартій та професійних організацій му чатяться у визнання Німеччини, Польді, Болгарії, Італії, Ірландії, Фінляндії, Індії, Еспанії та Японії.

Сотки Ірландійців за протест проти англійського імперіялізму заарештовані та стануть перед судом. 25 тисяч індійських революціонерів, що боролися за визволення своєї країни від ярма колониальною го рабства, поховані англійською імперіалістичною зграєю в казематах в'язниць. Кари на смерть по суду, розстріли без суду та катування в'язнів у польських в'язницях, що нагадують найгірші часи середньовічної інквізиції, знущання катів з жертв класової боротьби, заповнення кожного дня нові сторінки історії пролетарської боротьби.

В Італії багато масових убійств і погромів, які чинять фашистські зграї.

В Японії — кривава ліквідація японських комуністів під час землетрусу.

У румунських в'язницях — розстріли в'язнів — "при спробі тікати".

В Еспанії убивство керівників професійних спілок У Болгарії біла гвардія відібрала всі легальні можливості пра-

ВСЕСВІТНІЙ ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН.

(З доклада т. Е. Варгі на У. Конгресі Комінтерну.)

Тов. Варга, що виступив 20. червня на Конгресі Комінтерна з докладом про всесвітній економічний стан, на початку свого значив, що 3-ій Конгрес Комінтерну встановив, що всесвітнє господарство переживає добу перманентної кризи, яка, однак, не виключає періодичної зміни високої та низької кон'юктур.

Ця думка, каже тов. Варга, сповна виправдалася за минулі три роки. Про ліквідацію кризи всесвітнього господарства, як і раніш, не доводиться говорити. Рівень виробництва всесвітнього промисловості до цього часу ще не доведено до довоєнних розмірів. В той-же час площа землі, яку обробляють, теж менша від довоєнної площі.

Як природний наслідок усього цього спостерігається в цілому світі як і раніш безробіття, при чому число безробітних в Англії, Америці, Німеччині, Чехословащині та Італії, за офіційними даними цих держав, держиться протгом останніх років на одному рівні, досягає взагалі 4 — 5 мільйонів.

Коли, не зважаючи на кризу, спостерігається концентрація капіталу, то причини цієї концентрації полягають, однак не в створенні нових цінностей, але в експропріації середньої та дрібної буржуазії й окрема пролетаріяту.

Єдиного всесвітнього господарства вже немає. Величний Союз Радянських Республік, що займає одну шесту частину земного суходолу, стоїть по-за світовим господарством. Ожмиження стану господарства в одній якій-небудь країні відбувається коштом заострення стану та погіршення господарства в інших країнах. Зупиняючися на розв'язці промисловості в Злучених

на світовому ринку ще більше заостриться.

Про подішення стану в Англії серйозно говорити не приходиться. В Німеччині ми бачимо ознаки погіршення господарського стану. Там тяжкий стан робітників, земельна криза, великі податки виключить нову господарську кризу. Польща переживає тепер вніжковою тяжку кризу. Значна частина польської індустрії — тяжка індустрія Верхнього Шлеску і лодзинська текстильна індустрія — майже зовсім не працюють.

ЯК ЛЮДИНА МОЖЕ ЖИТИ БЕЗ ГАЗЕТИ.

Як людина може жити без газети? — таке питання приходиться мені дуже часто до голови. Може для когось і дивне питання, а для мене, це все рідко, що — Як людина може жити без хліба?

Знаю я таких людей, що дуже люблять переписуватися з товаришами, знайомими, а е такі, що готові переписуватися з ким небудь, а головню з людьми, що живуть в інших країнах. Між робітниками тепер поширено за честь переписуватися з ким небудь в Радянських Республіках. Знаю інші, що дісталися в Радянській Республіки, просто проголосують свої адреси при вській нагоді, і без такої, в газетах і пресі, щоб до них писали. Бай-дуже — хто, тільки щоб писати.

Колі одержити такий робітничий листя десь від знайомого, показує його инцим, бо там є "дуже важні новини".

По суті, нічого нового в тих листах нема, або є щось місьцеве, неважливе. А часами хоч і подається в листі про якусь важну справу, то обовязково мильно освічено, освічено так, як її розуміє, той що писав, або як він чув про неї з усг другого. А тому, хто отримав того листа, ця перекручена новина здається аж надто важною, великою і він дуже тим тишиться, всім показує, а то ще й до газети посилає.

Я, гріншій, дуже мало переписуюсь. Більше з пресою. І в листах торкаюсь хіба особистих справ.

Про світові новини я довідуюся з газет. Обовязково з газет. І на тім багато виграю. По перше — дізнаюся про них багато скорше, по друге — в правдивому освітленню. І коли мені знайомий показує мійсьць пізніше про ту саму справу в листі, якого він шойно одержав з України, чи з Галичини, то мені жаль того чоловіка. Жаль тому, що він про що річ міг знати місяць тому назад так само, як і я в правдивому світі, коли-б він читав газету.

А то ще є такі читачі, що на написане в газеті мало звертають уваги. А коли вже хтось до них в листі про це напише, тоді вже "окей".

Правда, часами є такі річі, які не попадають на сторінки газет, або коли очевидно опише в подробицях якісь важні події, тоді й лист цікавий. Та й взагалі проти листів я нічого не маю, але ніякі листи не в силі замінити газети. Нікі і ніколи. Газета — це світова трибуна.

Представте собі високу трибуну, а на ній бесідника, який бачивши, що в світі діється і зараже своїм могутнім голосом розповідав слухачам. А його слухачі — це мешканці цілого світа.

Тільки представте собі! Не представляте, бо це не мислиме. А от газета яка виконує такий обовязок. Точнісенько такий обовязок.

Тільки як і промові бувають брехливі, так і газети

УЧИТЕЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ НА ЧЕРНИГВЦІНІ.

ЧЕРНИГІВ. В губернії відбуваються окружні вчительські конференції. Конференції констатують зростання свідомості серед вчителства. Вчителі беруть активну участь в громадському житті села, в щоб вони підтримували дітян антирелігійний пропаганді, працюють в селбудинках, керують педагогічними курсами. На конференції в Чернигові вчителі заявили, що вони приймають і поділяють ідеологію Жовтневої Революції. Нижинська конференція вчителів ухвалила резолюцію, в якій вимагає від всіх вчителів, щоб вони підтримували дітян антирелігійний пропаганді, працюють в селбудинках, керують педагогічними курсами.

В ЧЕХОСЛОВАЧЦІНІ.

Чехословацька належить до найважливіших держав Європи. Її вага полягає на ролі, яку вона грає в змаганні європейського капіталізму до колониалізації, на випадок нового мілітарного наступу на Радянський Союз. Два моменти кладуть тавро на загальне становище в Чехословацьчині. Перше, — Чехословацьчина, це "переможна держава", навіть більш; вона завдячує своєму самостійності перемозі держав Антанти. Друге, — Чехословацьчина типова держава індустріальної надпродукції. Перемога Антанти і імперіалістичний мир створили тут потвору з продукційним апаратом, який не стоїть ні в якій відношенню до внутрішнього ринку зобути. Ті два моменти, це основні факти, що надають напрямку усії господарській і внутрішній та закордонній політичній діяльності Чехословацьчини.

Чехословацьчина складається з Чехії, Моравії, Шлеска, що давніше належали до Австрії і Совавичини та Карпатської України, що перед війною становили частину Угорщини. Вона побудована на принципі поневолення націй одною державною пануючою чеською нацією.

Цей основний факт вказує напрямом як у внутрішній, так і в закордонній політиці. В середині держави мусть уважатись головним завданням, з одного боку, зміцнення і забезпечення чеських позицій і даліше розбудовання, а з другого боку, ослаблення і, оскільки можливо, знищення національних меншостей. Чехословацький уряд виконує ці свої завдання з можливо найбільшою брутальністю. Супроти Німців проявляється це не так гостро, бо позиція Німців у Чехословацьчині дуже мизна. Але те, що чехословацька бюрократія дозволяє собі виробляти над слов'янським і карпатсько-українським народом, перевищує все те, що ті народи мусять терпіти під мадярським режимом, якого нелюдяність була знапа по цілим світі. Очевидно, що поза національною боротьбою ховається й соціальна. Пануючий чеський і нечеський "поневолений" буржуазій націоналізм служить покривом боротьби проти пролетаріяту. Національний протиприва затамує соціальну боротьбу і утруднюють масам з'орієнтуватися: хто приймать, а хто ворог.

Як це було в капіталістичній суспільності, всіяке поневолення звертається в першу чергу проти працюючих. Буржуазія різних націй побороює одна другу в конкурентній боротьбі, але вона уміє єднатися як клас. Коли розходяться як напрям до те, щоб придушити страйк, то тоді немає ніяких ріжниць в думках між чеською, німецькою, словацькою і мадярською буржуазією.

Чеська буржуазія панує в державі, бо завжди готова служити буржуазії всіх націй, як апарат утиску проти пролетаріяту. Адміністрація в цій державі чеська, або переважно чеська, або чехизується. В уряді заслабо виключно чеські політики — цей коаліційний уряд складається з представників чеської буржуазії, чеської соціал-демократії, і чеської соціалістичної, тоб-то націонал-соціалістичної партії. Про німецьку і мадярську іріденту мало чути, бо в сучасній "мирній відбудовній добі" виришю класової боротьби пригдушуют національну боротьбу.

Е. Пауль.

НЕ ДОПУСКАЮТЬ КОМУНІСТІВ НА ПОСАДИ.

БЕРЛІН. — Пруський міністер внутрішніх справ Северінг видав розпорядок, на підставі якого комуністів не вільно допускати на державні і мійсьські посади.

Міністер Северінг каже, що опирає свій розпорядок на тім, що кожний член Комуністичної Партії Німеччини підчиняється приказам Комуністичного Інтернаціоналу.

Міністер Северінг каже, що опирає свій розпорядок на тім, що кожний член Комуністичної Партії Німеччини підчиняється приказам Комуністичного Інтернаціоналу.

КРУТИ І ТРИПЛЛЯ*

(Трагедія українського націоналізму.)

I.

"Дити корбимі йшла, окриле-ні шалетими полками, в вирала... Вирала, як герот, як мученик в страшній гекатомбі. Хай буде заховано сагіту пам'яті, про них".

Цими днями минуло п'ять літ, як під Трипільля, на Київщині, загинула в бою з бандою отамана Зеленого майже вся кийська організація комуністичної молоді. Та не про це жерти було сказано наведені нами слова. Ми взяли їх зі статті буржуазного журналіста Вєвєлода Чаговця, присвяченої українським студентам і гімназістам, що загинули в січні 1918 р. під ст. Крутами в бою з Червоним Козацтвом.

Січовики студенти й гімназисти загинули під Крутами, захищаючи дрібнобуржуазну Центральну Раду, борючись проти диктатури пролетаріату.

Юнаки й дівчата — комсомольці загинули під Трипільля, захищаючи комуністичну революцію, борючись проти наступу буржуазно-шовіністичної реакції.

I хай це не ображає пам'яті загиблих молодих борців за комунізм, хай не здається блюзнірством та аналогією, яку я тут проводжу. Бо й трагедія під Крутами і Трипільською трагедія — це явища, породжені однаковими причинами. Це, в першу чергу, трагедія українського націоналізму. Трагедія тих, хто намагався класової боротьби на Україні надати національних форм, хто, висуваючи гасло "національного відродження", нищив ідейно й фізично цвіт народу українського, його молоді життєві соки, його найбільш активні, дієздатні сили — його молодь.

II.

В чім соціальний зміст трагедії під Крутами?

Гурт юнаків, захоплених привабливими ідеями про "оборону вітчизни", просякнених ненавистю до пролетарської диктатури, ширі вважали її найгіршим ворогом своєї нації, пішов на війну, післанний підданими прислужниками буржуазії, ними, що не соромились використати в своїх брудних цілях запад і невідомість обурених, наївних юнаків. Ці юнаки походили з буржуазних та дрібнобуржуазних код — і над ними жалібно мусу правити "преосвященні" Ніколай; над їх гробом промовляли містери — М. Грушевський, Годубович, А. Степаненко; їм присвячував стат-

* Передруковуємо цю статтю зі збірника "Трипільська Трагедія", виданого у Харкові за редакцією Я. Білокриницького та І. Кулика, видавництвом "Молодий Робітник". — Редакція.

I ще глибше, ще жалюгідніш трипільська трагедія від того, що вбивали їх люди, які також проголошували "радянські" гасла.

Петлюрівщина у власнім значінні цього слова, що базувалася на "московстерстві" й антисемітизмі — не могла довго протриматись. Вже на весні 1919 р. селянство відчуло перевагу радянських форм влади перед всіма ними. Це змусило частину "носителей ідей національного відродження" зовнішньо, формально відмовитись від гасла "демократичної державності" й замінити його підтриманням під радянську владу; визнанням радянських форм, але, звичайно, з куркульським змістом. Першою такою спробою й був так званий "незалежницький" бандітизм.

Група українських соціал-демократів, яка відкололася від своєї партії й проголосила себе "незалежною", відважилася на такий крок не з принципів міркувань. Роскошним принципів характеру між ними й петлюрівцями не було. Незалежники були просто найбільш далекозорими (на свій кшталт) шовіністами, які вважали, що завоювати селянство й підняти його проти більшовиків при нових умовах можна лише шляхом проголошення гасла "справжньої", "української" радянської влади, "без жидів та комуністів", проти-ставляючи це гасло "більшовицькій" владі.

Таким чином, базуючись на невідомості селян, які тоді вже розуміли перевагу радянських форм, але ще не зрозуміли її пролетарського еста, зародився й розвинувся незалежницький бандітизм. І в цьому гріх, якого годі замолити, злочин, якого годі пробачити, всіх цих "національних вождів", всіх цих отаманів та отаманчуків, навіть перед їх "неякою", перед ідеєю національного відродження, поборниками якої вони себе епсивно проголошували.

III.

Під Трипільля загинули члени, віддані комунізму Юнаки й дівчата — робітники. Над ними не служили мес "преосвященні", не виглошували промов міністри, не присвячували їм статті буржуазні публіцисти. Лише продажна муся літературних повій в роді Кліма Поліщука осмілювала в бульварних романах "славні героїства" їх вбивця — отамана Зеленого.

Але це були свідомі, ширі революціонери, які знали, за що вони боряться і вмирають. І не почували вони розсаровання й каньта в ту мить, коли пролизували їх серця кулі озвірілих звбивць, котрі "во ім'я національного відродження" нищили "найсвітліших, найпрекрасніших борців за звільнення й відродження Робітничо-Селянської України.

IV.

Є величезна різниця між трагедією під Крутами й Трипільською трагедією. Але в цей момент, який дає нам право на аналогію, на порівняння певного порівняння. В загині тих і других однакові винні носители ідей національного відродження України.

Це не важливо, якими гаслами вони прикривалися в ту чи іншу хвилину, неважно, на якій угруповання вони поділялися, Залізний закон революції не

добрі товариші, то вже давно вмер-би... А я тяжко працював в своєму житті. І як умру, мої діти можуть загинути з голоду й холоду, як ніхто не зможе пожити над ними. Малі це, дрібні. Нікому пожити над ними... А виродуть, то працюватимуть, як їх батько і вмеруть, задуть їх сухоти, як мене... Робітниче спасення в царстві золота оця недуга... Так... Жиди витягають з нас, доки є здорова, а за недержавою, то викладають на вулицю, як сміття... Тяжка наша доля, товаришу. Але доля ця, єднає всіх нас і з'єднає...

Цілими вечорами просиджував Матвій біля постелі недужого. Другий ткач читав Янасові книжки а часто приходило з міста його товариші, потішали, приносили дрібні дарунки. І видавалося Матвієві, що це люди з якогось іншого світа. Вони були теж робітниками, але не такими, як Антонас. Не лаялись ніколи, не пили горілки, не розбивали один одному голову. Таємне слово "товариш" єднало їх міжно між собою і творило безмежну щирість, любов та взаємне довіря до себе.

Вже не було радості в домі старої Зумар. Антонас з кількома гільтями перейшов на інше помешкання, бо погано почував себе в присутності Янаса і його товариша. А інші Литовці ставали іншими. Все менше і менше пили, не знущалися над дівчатами і часто зимовими вечорами прислухувалися, як ткач читав в голос Янасові литовську книжку. Слухали й дівчата з піддаша і стара Зумар. І чим більше слухали, тим тихіший ставав домок, тим більше присувалися вони до ліжка недужого. Гей-би чарівна скрипка своєю грою зачаровувала всіх, так перероджували тихі-вечірні розмови коліс буйний-пняий дім.

І Матвій сидів та слухав, але не розумів ні-

ТОВАРИСТВО СПРИЯННЯ УКРАЇНСЬКИХ МОВИ.

ХАРКІВ. Тут організовано Товариство сприяння розвитку української наукової мови. Організація товариства є життєвою потребою. З початку революції по різних місцях України організувались ціла сітка українських термінологічних комісій, завданням яких було вироблення української наукової термінології.

Праця цих комісій не носила координованого характеру. В 1921 році при Українській Академії Наук було організовано Інститут Української Наукової Мови. Інститут проробив величезну працю коло розроблення наукової української термінології, а так само коло видання різних словників у галузі математики, медицини, хемії, фізики, метеорології й т. і.

Тепер, в зв'язку з переведенням українзації, справа розроблення української термінології набуває ударного значення. Це й було стимулом для організації "Товариства Сприяння Розвитку Української Наукової Мови", яке буде мати центральний комітет у Харкові та відділи на місцях.

У склад Оргбюро увійшли т.т.: Чубар, Затонський, Полоз, Порайко, Сологуб, Пилипенко, Снявський, Мазуренко, Бутвин і проф. Янава.

БОРІТЬБА ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ІНДІ.

В лондонській газеті "Дейли Гералд" надрукована розмова співробітника цієї газети з А. Бєсант — ветераном сепаратистського руху в Індії, яка перебуває в Лондоні. Громадянин Бєсант вважає сучасне становище в Індії жалким.

Великобританія Індії не знала тяжких часів — каже т. Бєсант. — У 1914 році, коли рух за визволення Індії від панування Великобританії це тільки починався, здавалося можливим розв'язати безболісно цю ідею. Це припало з початком світової війни, Англія, щоб заручитися підтримкою поновлених нею колоній, всіляко підтримувала в нас надію. Тільки зважаючи на це її пошастало найти таку підтримку колоніальних народів під час війни. Звичайно, ми обдурені, бо Велика Британія своїх обіцянок не виконала.

У наслідок — органічна ненависть Індії до Англії. Це особливо почувается поміж молоддю. Остра кампанія провідника революційного Ганді проти всякого співробітництва з урядом до останніх меж збільшила цю ненависть.

Тепер особливо популярна в масах пропозиція Пателя — відмовитись від виконання обов'язків перед урядом, від виплати податків і т. ін. Нам

відомо, до чого всі ці заходи можуть привести і ми хотіли-б попередити це все. Але об'єднана в своєму прагненні досягти незалежності, Індія ні перед чим не спиниться.

Щоб виявити дійсне становище уряд має платити спеціальну місію. Англіїці зустрінуть об'єднаний фронт всіх партійних угруповань незалежної від тактики їх і засобів боротьби.

Слово за урядом: чи має він і на далі провадити узурпаторську політику, чи врешті "дасть змогу Індії жити життям вільного народу".

ПОСМЕРТНА ЗГІДКА.

В середу, 25. червня ц. р., помер в Плейзент Гом, Ман. т. Іван Рога, передплатник "Українських Робітничих Вістей".

Покійний товариш походив з Галичини. До Канади приїхав 28 років тому назад і весь час жив на фермі в Плейзент Гом. Тяжка праця виснажила його і здорювала т. Рога так, що коли кілька місяців тому простудився, лікарі сказали йому, що в нього нема вже сил що останню недугу пережити. Тов. Рога мав 68 років. Останив по собі вдову свою жиню і шестеро дітей — чотирох синів і дві доньки (одна з них замужна).

Власна лиха доля неписьменної людини навчила покійного товариша цінити науку і тому старався всіх своїх дітей посилати до школи. Хоч сам був неписьменний, проте від кількох років передплачував "Укр. Роб. Вісти", які читали йому його діти.

Покійний був наскрізь чесною, трудолюбивою і правдолюбивою людиною з поступовими поглядами на світ і завжди цікавився фермерськими та робітничими справами і політичним рухом трудових мас, а також охотно помагав їм, чим сам міг. Життя і вчинки тов. Роги остануть на завжди добрим прикладом для фермерів і коледжі Плейзент Гом. Земля йому пером! Фармер.

РОБІТНИЧА ДОЛЯ.

Келарні, Алта.

Щідро спостерігати місце. Певно не так не кається в очі класова різниця теперішнього суспільства, як в місті. Тут величезні палати і маленькі хатинки, розкішні авта, в яких роздають одіти в шовки дами з собачками на руках, і білі, жовті, обдурені товпи безробітних, що хлять хлітками, похиливши голови, шукаючи заняття.

Тяжкі часи переживає робітничтво західної Канади цього року. Страїх з них працював в копалинях, а коли гірники вийшли на страїк, він остався без ніяких средств до життя. А в нього жінка і діти. До того він ще а захорі. Лікарської допомоги не

має, до чого всі ці заходи можуть привести і ми хотіли-б попередити це все. Але об'єднана в своєму прагненні досягти незалежності, Індія ні перед чим не спиниться.

М. ІРЧАН. КАРПАТСЬКА НІЧ.

(Оповідання із збірки "Кровавий бог".)

(Продовження.)

А коли зговорилися про нещасних дівчат з піддаша, то й тут Янас найшов причину їх незавидної долі.

— Чи продавали-б вони себе Антонасові й другим, як-би мали що їсти і з чого жити? Вони-ж не з розкоші йдуть на цю тяжку дорогу, а з бід, з примусу. Звільняють їх з роботи, а вони-ж люди, їсти хотять, жити хотять і жертують всім, щоби вдержатися при життю. Вкінці — зневірюються у всьому, робляться розсудливо байдужими, запиваються і забувають про себе. Трудне життя робить з них живих трупів... Тисячу разів гірша роспушта є між багачами, між панями, але ми не бачимо її, вона прикрита шовками, заслонена занавісами. Тільки панська роспушта не з бід, не з розсуду, а з розкоші, з пересичення, зі звородіння... Нам треба жаліти, товаришу, тих дівчат з піддаша, треба помагати їм по своїм силам. Бо це біді жерти сьогодняшнього панського ладу...

Так говорив Янас і Матвій слухав. Матвій боявся, що його голова трісне від думок. Так багато їх стало. І чому він про все це не знав давніше? Нїби йому вірою почав він жити. Не такою, як оба ткачі і не такою, як давніше, а так по середині. Про все він в нього туманні поняття і з усім давним він не міг відразу по-рвати.

Вражало його слово "товариш". Слово не

ЗБИРАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ

на одиниці ілюстрований науково літературний журнал в Канаді і Злучених Державах

"РОБІТНИЦЮ"

що виходить кожного 1 і 15 в місяці.

Участь беруть між іншими такі літературні й наукові сили: М. Ірчан, М. Тарновський, В. Косак, М. Луквеч, Оксана Кадлубицька, др. Надія Суворовна, др. М. Сисак, др. Рост. Заклинський, др. проф. М. Качанюк, Іван Ткачук, Василь Я. блученко, М. Шатувальський й кореспонденти в усіх країнах Європи.

"Робітниця" друкує дуже приступний науковий матеріал з ілюстраціями, цікаві новини з цього світа, лікарські поради і має діточу сторінку та веселий кутик.

Постійно веде на своїх сторінках курс української граматики.

За добрі відгадки загадок, має журнал нагород.

Річна передплата тільки \$1.50, піврічна 80 ц.

"Робітниця" своїм змістом цікава і корисна також для мущин, а не тільки для жінок. Передплату посилайте на таку адресу:

THE WORKINGWOMAN
Cor Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

СТОРИНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Згадав 4. липня гуляв на Савфто-вій річці в Едмонтоні. Казав, що в порі встали. Був я і Вду. Бу в чужині і вийшов робітник, казав сусід Савфті, що не кожному влада-ся. Як повію отітер від річки, зявний тоді вікна в хаті і не показує на днір. Але то тільки для тих, що не призначалися.

Одівся я і бізу спотикаючись по грядках. І не раз доведеться отак зпросоння не розбухавшись проступитися на тих грядках. Добре, що савт так збудований, думаю собі, що люде падають на груди, або в болото, а не летять до гори. Бо де тоді Савфті набрав би робітників.

Коли вже я одинився на хлізковій і підав до гори очі, то очам своїм не вірило. На Савфтовій річці позивав слуханий до половини машини черво-ний прапор. Що це, революція? — думаю собі. Коли вона сталася. Коли вже я наблизився, то побачив на нім сині доріжки. Ага! Це "юніон джєк" — аж лєкше згинути. Але чо-му він вивішений нині? Та ще я чо-мів машини?

Стригався з одним робітником і пятаю, що сталося. — Це для параді Савфтовому ме-наджерів, який вчєра відійшов в від-пустку — каже знайомай і подаєся дала.

А в такі нічого не знаю. Відійшов, то відійшов, але чому вивішувати "юніон джєк"? Стригав другого — питаю знов: — А то собі відпустка — каже він. — То така відпустка, з якої ніхто не вертає.

— А то куди він так далеко пішов? — Та пішов на тамтєй світ. Пєвно думає там засновувати філії Савфто-вої річки, бо на землі нема вже де. — О, це значить, що умер мєна-джер?

— Ні, мєнаджер не умер, але той чоловік, що був мєнаджером. І він не умер, але пувств собі кулю в лоб. Пришвилю до роботи, питаю фор-мана, чи правда тому, що я чув. — Так, — каже — правда. Нині рішено заридити колекту "сєрвєд" робітникам на вінок на гоги грїб.

Але тут один німецький робітник вивірівся до формана. — А то не встид вам колектувати з робітника, який побирає 35 ц. на го-дину на вінок тому, який побирає два-вєть тисяч доларів на рік. Та ж-кодиб я побираю так платую, то амричані замовлять би собі цілу ро-жарню катів. Форман подивився, покритив носом і подався далєше.

РОБІТНИЧЕ ВІСН.

Старанним філії Стєв. У.Р.Д. в О-шаві відбулось 1. липня ц. р. масовє вісє, на котрім виступив з промовою про Укр. Роб. Домі в Канаді т. Бос-ювич. Бєсідник обрисував початки у-кравської еміграції до Канади і що її примусило покинути рідний край. Опинившись за океаном і не знаючи місцевих обставин, вчєршні рідники англійської мови, зявчєні по-гєнтам, авантюристам. На тім скори-стала дуже українська "інтелігенція", що прибула сюди садом і почала ор-ганізувати укр. робітників, а-рідкі ре-гіональні секції. Але за який час ті робітники побачили, що їх організації не мають на думці освєдити їх, а лише свою власну користи і сідко-миза частина українського робітнич-кого почала організуватися в робітнич-их організаціях і будувати Робітни-чї Домі. Далі бєсідник говорив про цілі Робітничих Домів, що в них зроблено на культурно-просвітній і політичній полі, про мислєство і нішї здобутки. Говорив про організа-цію Секції Жінок-Робітниць, яка існує при Стєв. У.Р.Д., як також про діто-чї школи. Присутні були дуже вло-волені промовою, а по закінченню ставили питання, на які бєсідник не тільки відповідав, але дуже широко пояснював беручи приміри з життя, чим це більше задовольє слухачів.

Бєсідник зявнув робітників висува-ється в Стєв. У.Р.Д. де спільно робіт-ники і робітничі будувати учинити і ві-ховуватися на корисних члєнів вішко-супєствальє, бо ніхто робітникам не поможе, ніхто їх не вивозить, крім самих робітників. На заклик бєсід-ника вивислось кількох товаришів. Чєсть Вам, товариші! Ми вітаємо Вас шєро, бо Ви зрозуміли своє зав-дання!

Також ми, організовані робітники, радєємо, що маємо в своїх рядах та-ких товаришів, як тов. Босювич. Ра-дєємо, бо таких члєнів вивозують на-ші робітничі організації.

Ток кажемо: Робітничі і робітничі Ошаві! Ви діти сєлян і робітників, що гудєте потім і кровю всяких не-робів, гудєте своїх українських влє-ників, котрі замьєць науки та боротьби за красу долю, заслєблюють вам очі, крутьтє вам голови, дурять обичаями, виманують освєтлєними способами ваші тєшко зарплатовані центи, а від-так ще я гудєють над вами, назива-ють вас "худобою". Зрозумійте, що пан свї, чи чужий є. Вашим вічним ворогом! Гонїть на чотирі вітри тих крутєнів, що приходять до вас за зелєнням! Всі ті пань, що збиралі і збирать гроші нїби то на пєгаву

ДЕШДО ПРО ЖИТТЯ УКР. РОБІТНИКІВ В КОНІСТОН, ОНТ.

Коністон — це маза місєвєсть, по-ложєна вісім мїль на сїд від Судбу-ри. Історія цєго містєчка ще молодє, бо залєздо 11 літ тому, як воно по-визволило на землі. Правда, що тут є Коністон старий, але про старий я не буду згадувати тому, що старє містєч-ко немає нічого спільного з життєм українських робітників в цїй місєво-єсті.

Коністон нєлєжить до індустриаль-них місєвєстей, бо в нім є владі-варня нієлю. До Коністону привозять камінь (метєлаєву руду), який перєто-плавють і вилєвають нїкєль. Влєсти-лєць цєй вилєварні побирають вєд-єдєзні зєски.

"Фабрика ця нєлєжить до "Монд Ні-кєл Ко.", котра має свій головний офі-с в Лондоні, Англія. Головою цєй компанії є Жид, котрий називаєтьєся Сєр Алфєд Монд, про котрого "Ри-дидь" нєраз шєро розпєчуєвалось, що є добрий чоловік для жидівської нації (для такої багатї ві сам).

Та не про Монда я хочу говорити, а про рух і життя укр. робітників цєй місєвєсти, які працюють в димєх, порохєх, та газєх цєй фабрики.

Українських робітників є тут бль-ко 150, між ними яких 30 — 40 сі-мейних, які мають також свої по-мєшкання. Цєго року приїхало сю-ди до праці багато фармерів з Етєлєрєт, Ман., які відєрекла землі й машинєрї, попрадали останню жу-добу і приїхали сюди, де наново по-чинають працювати, щоби втримати-ся при житті.

Та чи думаєте, товариші читачі, що ці фармери ставлять собі питання, чо-му їм така кривдє заповидна і хто цє-го винен, що вони по так довгих ро-ках своєї тяжкої праці на фермі були змушєні вилєти тисяч мїль і шука-ти кусєк хлєба у фабриці? Ні, вони цєго питання собі не ставлять. Вони в нім є не розбїраються, в них лишє самогонка, коржєбитво, брєхтї та дурні-пусті мєлєбї. Питання, які вилєти із цєго економичного занєпаду (але такої багатї ві сам).

Та не про Монда я хочу говорити, а про рух і життя укр. робітників цєй місєвєсти, які працюють в димєх, порохєх, та газєх цєй фабрики.

Українських робітників є тут бль-ко 150, між ними яких 30 — 40 сі-мейних, які мають також свої по-мєшкання. Цєго року приїхало сю-ди до праці багато фармерів з Етєлєрєт, Ман., які відєрекла землі й машинєрї, попрадали останню жу-добу і приїхали сюди, де наново по-чинають працювати, щоби втримати-ся при житті.

ЯК Я КОЛЕКТУВАВ НА "У.Р.В."

Вспомніть мене один знайомай до себе на забаву. Вже з вулиці чує там весєлу кампанію. Йти, чи не йти? Бо боєсь в цїй забаві та-ко, що з них часом буває. Але рішиє зайти. Що-ж, забавє, як за-бавє. Співать "Христос воскрес" і таке інше. Що-ж я маю робити? Співать. Співать все-ж такі красє, чим свєряться. Гості дєшо дивувать-ся мєне, бо знаєтє, що я доду до Укр. Роб. Дому. Коли вже трохи по-близивсь, встєв я і запитав, чи мєні дозволєтьє заспівать дєшо самому та дєшо відмінує пієсно. Позволил. Я й почав, витягнувши з кишені "Укр. Роб. Вістї", начє нотї.

Товариші, сказав я, коли ми, робіт-ники, любимо себе, то мусимо любити й свою газєту. Бачите, я в сєм до цєго часу не був перєдлатком "Укр. Роб. Вістєй", але рішиє, що ліп-ше пієсно, чим ніколи. Тепєр я розу-мію, що робітник без своєї газєти, все одно, що жовїр без карєбана. Коли я був в старім краю, то не ма-єм проміг перєдлатувати газєту, а ко-ли тут я почувєв в змоєї цє зробити, то тепєр виконую свій обовязок та складую \$4.00 перєдлати на рік. А тепєр зявваю і вас всіх зробить сємє. Ми робітничі, то-ж повинні читати робітничі часописи: "Укр. Роб. Вістї", "Укр. Шко. Вістї", "Робітнич-ю" і "Молат". А поза цє даю ще \$1.00 на прєсовий фонд. Хто салєду-єтьє? І всі гості поспішали і широк-є перєдлати, за що складую ї \$100.00 по-доку. Гроші перєдали майєському комїтєтові.

В. Чєніга.

ПІВРІЧНИЙ ЗВІТ ФІЛІИ СТОВ. УКР. РОБ. ДОМУ В ОШАВІ, ОНТ.

Дня 6. липня відбулись піврічні збори члєнів Укр. Роб. Дому в Ошаві, на котрих урядники і комїтєтє здалї звіт з діяльностї від 1. сїчня по 1. липня 1924 р.

Діяльність вивислась вєскликано-но рідким є в устроєванні всєго ро-да підприємств, в шєрому просвітї та вєдєно організаційної роботи між робітничим, в підтрим-ку робітничї прєси, в несєно-но фінансовї допомогї хорім то-варишам і товаришам. Вислєно на "У.Р.В." і "Робітничю" прєсового фонду і перєдлати \$97.30. Крім того при Укр. Роб. Домі існує Роб. Зап. То-варїство, владє С. Ж.-Р., школа лек-торів, зявзєлась школа грамоти для дорослєх.

Аматорський гурток за останніх 6 мєсєцїв працює з вєлікою енергією і відгор 12 прєставлєнь: "Цар Мик-ола III в Нью Йорку", "Пієста за кривду", "Самопалака", "Дівочї мрїтї", "Батраки", "Бєзробітні", "Нагалї суд в Галлічїні", "В галлічкїй нєволї", "Новї люде", "Жєртви тємотї", "Мандарїник" і "Свідки". Тепєр ам-аторський гурток не грає прєставлєнь, але працює на місці в організації, та набирає сил, щоби скоро з новою енергією виступити на сєну і вже розпєчує роль нових прєставлєнь.

По прийняттю звіту, тов. Семєнов, рекордний сєкрєтар, зявнив, що для користи організації, для озєможен-ня всіх члєнів з організаційною пра-цєю, конєчним є вибрати до ор-ганізаційного журду нових члєнів, котрим потрібї будуть помагати члєни бль-ше знайомай з організацією.

На салєдуєчих 6 мєсєцїв вбрано новий зарєд, в складі салєдуєчих то-варишів: Мишишин, організатор, Мєдвєд, сєкрєтар; Гузар, касєр; Юсьєв, фін. сєкр.; Гєжелюк, контролєр. Старо-му зарєдду шєро покая за його ми-нулу працю, а новому бажємо успї-ху в його майбутній праці.

В Робітничї Домі з 1. сїчня по 1. липня ц. р. відбулось адміністратив-ний збор 24. спеціальних 6. мєсєч-них 4. кварталних 1. річні збори, ма-сових зборів 1, прєставлєнь 1, на-укових лекцій 4, вєдєних дискусїй 4, свєто Першого Має, прєставлєнь 12, забав 7.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ РОБІТНИЧОГО ЗА-ПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА ЗА ДРУГИЙ КВАРТАЛ 1924 Р.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Від відділу в Вінніпегу, Ман.) and Amount in dollars. Total: \$489.00.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Від відділу в Вінніпегу, Ман.) and Amount in dollars. Total: \$458.75.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Від відділу в Вінніпегу, Ман.) and Amount in dollars. Total: \$455.35.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Виплачено заповоги) and Amount in dollars. Total: \$346.70.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Виплачено заповоги) and Amount in dollars. Total: \$108.95.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Повторєння) and Amount in dollars. Total: \$1403.10.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Виплачено заповоги хорім) and Amount in dollars. Total: \$1403.10.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Парєска Вїрєстїк) and Amount in dollars. Total: \$806.13.

Table with 2 columns: Description of income items (e.g., Парєска Вїрєстїк) and Amount in dollars. Total: \$806.13.

ІДЬТЕ ВСІ НА ПІКНІК!

Advertisement for a picnic event. Text: ЗАХОДОМ СПІЛЬНОГО КОМ. ВІДД. СТОВ. У.Р.Д. І СЕКЦІИ ЖІНОК-РОБІТНИЦЬ В ВІННІПЕГУ. В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. ЛИПНЯ Ц. Р. В МОРС ПЛЕЙС ВЕЛИКИЙ ПІКНІК. На пікніку будуть річні несподіванки, смачні перекуски і холодні напитки, забави, перегони, перетягання шнуром і т. ін. Для танцюючих є велика платформа. До танців буде пригвартована першорядна оркестра.

НА ПОМІЧ М. МИЦАКОВИ. Дорогий Товаришу Редактор! Просимо помістити в "У.Р.В." цїх кілька стрічок в справі жєртводавчї бідному й безпомічному калїці т. М. Мицаковї, котрий просить помочи від товаришів в Канаді на викуп своєї хатини, яку в него забрано за податок.

Table listing names and amounts for the M. Mytsakovich fund. Total: \$1400.

Table listing names and amounts for the Petro Yur fund. Total: \$325.

Table listing names and amounts for the Paraska Virystyk fund. Total: \$806.13.

Table listing names and amounts for the Paraska Virystyk fund. Total: \$806.13.

В. Башчєнський, Тїмїнс, Онт. Петро Трухан, Нордєт, Алта.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Мус Джо, Саск. Оцим подаєтьєся до відомє всім Фїліям і Відділам Стєв. Укр. Роб.-Фарм. Дїм прєвінції Саскєчєвану, що Прєв. Екє. Ком. С. У.Р.-Ф.Д. рішиє вислєти на днєх на організаційну обїздку організатора. Вірїмо, що наші організації приймуть його та поможуть йому як мор-ально так і фінансово. Як то-жє повїдомаємо всі фармер-ські і робітничі організації, котрі ще не є звязані зі Стєв. Укр. Роб.-Фарм. Домом, а ба-жєдї-б мати нашогє органі-затора в сєбє, хай напишуть на салєдуєчу адресу: А. Дєнєсюк, 32 River St. W., Moose Jaw, Sask., а ми повїдомамо, коли може організатор прибути до їх місєвєсти.

З тов. привітом, П. Е. К. С. У.Р.-Ф.Д. в Мус Джо.

ПОШУКУЄМО учителя до навчєння української мови в Дїточї Школі. Бажємо, щоб учитель знав теорію музики, мїг учити дїтєй співу і гри на мандолїнєх, провадити хор дорос-лих і вєстї курс для дорослєх. Звер-тєтєся на адресу: Geo. Rubanetz, P. O. Box 1254, Timmins, Ont.

ПОВІДОМЛЯЮ вєіх заїкаєвєних українських робітників в Вінніпєгу, що я відкрив новий рєсторєн п. ч. 641 Мєйн стрїт. Мєй довгєлїтїя пра-ктика в вєдєної кухні на старокрє-вий і тутєшний лад, смачні потравні умїркованї цїни пєвно вдовольєтє всїх. Мїй новий рєсторєн є на Мєйн стрїті бльзко Логєн євнє під назвою М. Н. Сєфє, 641 Main St. М. Гаврїєвїч.

Товариші! Не забуваєте про поміч "Українським Робіт-ничим Вістєям"!